

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо забезпечення безперешкодного доступу представників Міжнародного Комітету Червоного Хреста до осіб, взятих під варту (реєстр. № 5574 від 22 грудня 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 17 травня 2017 року (протокол № 59) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо забезпечення безперешкодного доступу представників Міжнародного Комітету Червоного Хреста до осіб, взятих під варту (реєстр. № 5574 від 22 грудня 2016 року) (далі – Законопроект), поданий народними депутатами України Паламарчуком М.П. та іншими.

Згідно із пояснювальною запискою до Законопроекту Україною на підставі Договору між Урядом України і Міжнародним Комітетом Червоного Хреста про відкриття Місії МКЧХ в Україні ратифікований Законом України від 04.06.2004 № 1759-IV здійснюється співробітництво з МКЧХ.

На сьогодні законодавством визначено загальний порядок надання побачень особам, взятим під варту. Так, частиною першою статті 12 Закону України «Про попереднє ув'язнення» передбачено, що побачення таким особам з їх родичами або іншими особами може надавати адміністрація місця попереднього ув'язнення лише з письмового дозволу слідчого або суду, які здійснюють кримінальне провадження, не менше трьох разів на місяць. Тривалість побачення встановлюється від однієї до чотирьох годин. Однак доступ представників МКЧХ до зазначених осіб не є тотожним «побаченню з родичами або іншими особами», передбаченому чинними положеннями Закону України «Про попереднє ув'язнення».

З метою надання представникам МКЧХ права безперешкодного доступу до осіб, взятих під варту, існує потреба внесення відповідних змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення».

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням авторів, дозволить законодавчо визначити право представників МКЧХ безперешкодно відвідувати осіб, взятих під варту, у випадках та відповідно до умов Женевських конвенцій 1949 року про захист жертв війни.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Виключно законами України визначаються, зокрема, судоустрій, судочинство, статус суддів; засади судової експертизи; організація і діяльність прокуратури, нотаріату, органів досудового розслідування, органів і установ виконання покарань; порядок виконання судових рішень; засади організації та діяльності адвокатури (пункт 14 частини першої статті 92 Конституції України).

Відповідно до Конституції України кожна людина має право на свободу та особисту недоторканість; ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом; у разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом (частини перша - третя статті 29 Конституції України).

Згідно з правовою позицією Конституційного Суду України положення статті 29 Конституції України визначають затримання, арешт і тримання під вартою як примусові заходи, що обмежують право на свободу та на особисту недоторканність особи і можуть застосовуватися тільки на підставах та в порядку, встановлених законом (Рішення Конституційного Суду України № 17-рп/2010 від 29 червня 2010 року).

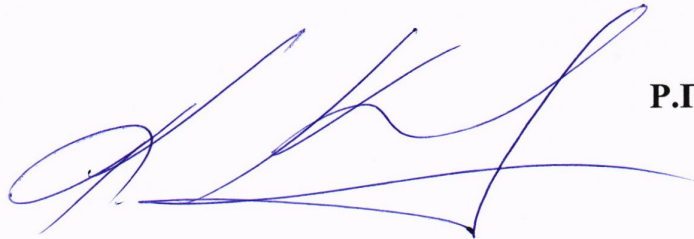
Відповідно до умов Женевських конвенцій 1949 року про захист жертв війни представники Міжнародного Комітету Червоного Хреста користуються правом безперешкодно відвідувати осіб, взятих під варту.

Україною на підставі Договору між Урядом України і Міжнародним Комітетом Червоного Хреста (МКЧХ) про відкриття Місії МКЧХ в Україні ратифікований Законом України від 04.06.2004 № 1759-IV здійснюється співробітництво з МКЧХ.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо забезпечення безперешкодного доступу представників Міжнародного Комітету Червоного Хреста до осіб, взятих під варту (реєстр. № 5574 від 22 грудня 2016 року), поданий народними депутатами України Паламарчуком М.П. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name R.P. Knyazevich.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ